

MUISTIO

Maakaasu- ja biokaasukohteiden valvonta

Tämän muistion tarkoitus on selvittää, mitä säädöksiä sovelletaan biokaasun valmistukseen ja käyttöön.

1. Tyypillisiä käyttökohteita

Biokaasua otetaan talteen kaatopaikoilta ja tarvittaessa käsitellään edelleen käytettäväksi.

Biokaasua voidaan tuottaa esimerkiksi maatilalla, jätevedenpuhdistamolla tai teollisuuslaitoksessa.

Biokaasua siirretään putkistossa ja paineistettuna kaasupullokonteissa edelleen muualla käytettäväksi

Biokaasua voidaan nesteyttää ja varastoida joko LBG-kaksoisvaippasäiliössä tai ADR-hyväksytyissä LBG-konteissa. Nesteytettyä biokaasua voidaan kuljettaa muualle käytettäväksi joko LBG-kontilla tai ADR-hyväksytyllä LBG-säiliöajoneuvolla.

Biokaasua käytetään ajoneuvojen ja työkoneneiden polttoaineena.

2. Lupamenettelyyn liittyvät biokaasun määräraajat

2.1 Maakaasuun rinnastettava biokaasu (puhdistettu/jalostettu biokaasu):

Biokaasu rinnastetaan hallinnollisten vaatimusten osalta maakaasuksi (**jäljempänä jalostettu biokaasu**), jos sen puhtausaste on 80 % tai enemmän. Puhdistusyksikössä raakakaasu jalostetaan biokaasuksi, jonka metaanipitoisuus on yleensä yli 90 %. Ajoneuvojen tankkauksessa käytettävän biokaasun metaanipitoisuus on normaalisti yli 95 %.

Seuraavassa taulukossa on esitetty maakaasusetuksen (551/2009) 9 §:n mukaiset, Tukesille tehtävän ilmoituksen ja rakentamislupahakemuksen rajat sekä Seveso-direktiivin mukaisen toimintaperiaateasiakirjan ja turvallisuus selvityksen rajat

Vaarakategoria	Ilmoitus Tukesille (t)	Lupa (t)	MAPP (t)	TS (t)
Maakaasu ja siihen rinnastettava biokaasu	0,2	5	50	200

2.2 Muu biokaasu (raakakaasu/puhdistamaton biokaasu):

Metaanipitoisuuden ollessa alle 80 % biokaasu katsotaan raakakaasuksi (puhdistamattomaksi kaasuksi) ja luparaja on kuten muillakin syttyvillä kaasuilla. Puhdistamattoman biokaasun lupamenettelyn suhdeluvun laskennassa käytetään seuraavia rajoja (valvonta-asetuksen (685/2015) liitteen 1 osan 1 mukainen kategorian P2 syttyvä kaasu):

Vaarakategoria	Ilmoitus pelastuslaitokselle (t)	Lupa (t)	MAPP (t)	TS (t)
P2 Syttyvät kaasut, kat 1 ja 2 Flam. Gas 1 H220 Flam. Gas 2 H221	1	5	10	50

3. Luvat ja valvova viranomainen

Lupamenettelyyn ja valvontaviranomaisen määräytymiseen vaikuttavat edellä olevan luokittelun lisäksi biokaasun käsittelytavat seuraavasti:

3.1 biokaasun valmistus ja siihen välittömästi liittyvä käsittely ja käyttö,

Biokaasun valmistusta ja siihen välittömästi liittyvää teknistä käyttöä ja varastoia, koskeva lupa käsitellään vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (685/2015) mukaisesti. Lupa kattaa laitoksen omalla alueella olevan reaktorin, kaasukuvun, puhdistusyksikön, komprimointiyksikön, pullokonttien täyttämisen ja kattilalaitoksella tapahtuvan kaasun polton.

Viranomainen on joko pelastuslaitos tai Tukes vaarallisten kemikaalien määrän perusteella (taulukko kohta 2.1). Mukaan lasketaan kaikki laitoksen vaaralliset kemikaalit, ei vain biokaasu.

Usein laitokseen liittyy myös tankkauspiste tai tankkausasema, jossa tankataan biokaasua. Tankkausasema vaatii Tukesin luvan maakaasusetuksen mukaisesti. Jos tankkausta tehdään vain omaan käyttöön, voidaan tankkauspiste käsitellä em. kokonaisuuden lupakäsittelyn yhteydessä (pelastuslaitos tai Tukes).

3.2. Biokaasuputkisto laitoksen ulkopuolelle

Biokaasua siirtoa putkistossa laitoksen ulkopuolelle koskeva lupa käsitellään maakaasusetuksen (551/2009) mukaisesti. Luvan putkistolle myöntää Tukes. Kyse on tavallisesti jakeluputkiston ja käyttöputkiston yhdistelmästä.

Biokaasuputkiston ja edellä kohdassa 1 käsitellyn biokaasua valmistavan laitoksen raja on tavallisesti puhdistusyksikön jälkeen.

3.3 Biokaasun talteenotto kaatopaikalta

Biokaasun talteenottoon kaatopaikalla sovelletaan maakaasusetusta. Tukes toimii lupaviranomaisena. Asetusta sovelletaan talteenottoputkiston jälkeiseen keräilytukkiin ja siitä lähtevään putkistoon. Lisäksi maakaasusetusta sovelletaan kaatopaikalla biokaasua polttavaan soihtuun tai kattilaan. Jos biokaasua siirretään kaatopaikan ulkopuolelle putkistolla, toimitaan lupamenettelyssä kuten edellä kohdassa 2.

Ennen keräilytukkia oleva biokaasun (raakakaasun) talteenottoputkisto ei vaadi kemikaaliturvallisuuksäädösten mukaista lupaa.